

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZAHRADNÍ ŠKOLKA KUCHYŇKA - MATEŘSKÁ ŠKOLA, Z.Ú.

Praha 2023

OBSAH

1. Identifikační údaje mateřské školy
2. Obecná charakteristika lesní mateřské školy
  - 2.1. Vznik LMŠ
  - 2.2. Charakteristika LMŠ
3. Podmínky vzdělávání
  - 3.1. Materiální podmínky
  - 3.2. Provoz LMŠ Kuchyňka
  - 3.3. Životospráva
  - 3.4. Psychosociální podmínky
  - 3.5. Organizace
  - 3.6. Řízení mateřské školy
  - 3.7. Personální a pedagogické zajištění
  - 3.8. Spoluúčast rodičů
  - 3.9. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných
  - 3.11. Podmínky pro vzdělávání dětí do dvou let
  - 3.12. Podmínky pro vzdělávání dětí s OMJ
4. Organizace vzdělávání
  - 4.1. Skupina dětí
  - 4.2. Rytmus
  - 4.3. Organizace školního roku
  - 4.4. Přijetí dětí do MŠ
  - 4.5. Individuální vzdělávání
  - 4.6. Distanční vzdělávání
  - 4.7. Spolupráce
5. Charakteristika vzdělávacího programu
  - 5.1. Zaměření vzdělávání
  - 5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu
  - 5.3. Metody a formy vzdělávání
6. Vzdělávací obsah
  - 6.1. Vzdělávací oblasti
  - 6.2. Tématické celky
  - 6.3. Klíčové kompetence
7. Evaluační systém
  - 7.1. Evaluace výchovně-vzdělávacího procesu
  - 7.2. Pedagogická diagnostika
  - 7.3. Evaluace a autoevaluace průvodců LMŠ
  - 7.4. Zpětná vazba k rodičům a směrem od rodičů
  - 7.5. Standardy kvality ALMŠ
  - 7.6. Strategické plánování

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Název MŠ:	Zahradní školka Kuchyňka - mateřská škola, z.ú.
Sídlo:	Davídkova 986/121, 182 00 Praha 8
Zázemí MŠ:	č. parc. 571 v k.ú. Libeň, Květinářská ulice
Typ zařízení:	lesní mateřská škola s celodenním provozem
Kapacita:	1 třída/ 16 dětí
Kontaktní informace:	web: https://skolkakuchynka.cz/ , email: skolka@asociaceampi.cz
Zřizovatel:	Zahradní školka Kuchyňka - mateřská škola, z.ú.
Statutární orgán:	Mgr. Petr Dolenský
Ředitelka mateřské školy:	Mgr. Bc. Barbora Malijevská
IČO:	19 316 330
Zpracovala:	Mgr. Bc. Barbora Malijevská, Mgr. Kateřina Dolenská
ŠVP byl schválen dne:	1.9.2023
Poslední úprava ŠVP:	9.4.2024

Personální obsazení LMŠ:

Barbora Malijevská, ředitelka LMŠ a pedagog
Kateřina Dolenská, pedagog a hospodářka školky
Johana Menčíková, pedagog
Adéla Míková, pedagog
Ondřej Rynda, zahradník a školník
Petr Dolenský, statutární zástupce ústavu

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA LMŠ

2.1. Vznik LMŠ Kuchyňka:

Lesní mateřská škola Zahradní školka Kuchyňka (dále jen LMŠ Kuchyňka) zahájila svůj provoz 1.9. 2024 a to transformací lesního klubu Zahradní školka Kuchyňka, založeného v dubnu 2017. Prostor školky se nachází v prostoru Komunitní zahrady Kuchyňka, v prostoru bývalé venkovské usedlosti a později také zahrádkářské kolonie Kuchyňka na Praze 8. LMŠ Kuchyňka si nadále uchovává svůj komunitní charakter a vazbu jak na další aktivity v prostoru Komunitní zahrady Kuchyňka, tak i na svou mateřskou organizaci AMPI /Asociace místních potravinových iniciativ, o.p.s./, která se věnuje zejména vzdělávání, osvětě a síťování zemědělců, spotřebitelů i žáků škol v oblasti šetrného zemědělství.

2.2. Charakteristika LMŠ:

Zahradní školka Kuchyňka je lesní mateřskou školou, většina vzdělávacího programu probíhá za každého počasí ve venkovním prostředí. Učebnou LMŠ Kuchyňka je tak především zahrada, kde jsou pěstovány různorodé plodiny a ovocné stromy. Přibližně jednou týdně vyráží děti na výpravu do okolí LMŠ (přírodní rezervace Trojská, lesopark Bílá skála, okolí řeky Vltavy).

Kryté zázemí tvoří jurta určená především pro stravování, odpočinek a klidové činnosti dětí.

Kapacita LMŠ Kuchyňka je 1 věkově smíšená třída s maximálně 16 dětmi.

O děti pečují zpravidla dva pedagogové. Pedagogové lesních mateřských škol sami pro sebe častěji užívají termínu průvodci (vnímají sami sebe jako průvodce dětí světem). V tomto dokumentu budeme nadále užívat tento termín.

Provozní doba LMŠ Kuchyňka je od pondělí do čtvrtka od 8:30 do 16:30 hodin a v pátek od 9:00 do 14:30. Pátek je koncipován jako terénní den s cílem rozvoje klíčových kompetencí v oblasti mezilidských vztahů, poznávání přírody a kultury. LMŠ je otevřena v době mimo hlavních školních prázdnin od září do června.

LMŠ Kuchyňka je dostupná autem i městskou hromadnou dopravou ze zastávky Pelc-Tyrolka či Kuchyňka.

LMŠ Kuchyňka je členem Asociace lesních mateřských škol a hlásí se k jejím standardům.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Materiální podmínky

Zahrada:

Prostor lesní mateřské školy se nachází v levé horní části komunitní zahrady Kuchyňka. Oplocená část zahrady, která tvoří zázemí školky, má rozlohu 500 m² a nachází se na ní jurta o průměru 8 m.

Na zahradě je společné venkovní sezení zastřešené pergolou, chatička sloužící jako úložiště pracovního náradí pro děti a hračky do pískoviště. V levé části pod jurtou se nachází dvojitý kompostovací záchod, dále kompostovací záchod pro pedagogy a kompost. Děti mají na zahradě k dispozici dětskou blátivou kuchyň, pískoviště, kout s hamakou, slackline, herní prvek se skluzavkou, cestičku z pařezů a vlastní

záhony. Hračky či stavební materiál pro děti vybíráme přírodních materiálů a zpravidla v jednoduchých formách, umožňujících rozvoj představivosti a kreativity.

Vnitřní prostory:

Jako zázemí LMŠ slouží jurta o průměru 8m a vnitřní plochou cca 50 m² s velkým kruhovým střešním oknem a francouzskými dveřmi. V jurtě je šatnička, kde má každé dítě háček označený svou značkou, kamna, kuchyňská linka s vodou z vodovodního řádu, indukční plotýnkou a troubou. Uprostřed jurty je umístěn velký kruhový stůl s dětskými židlemi, po stranách jsou skříně na pomůcky, hračky, knížky i na náhradní oblečení dětí, koberec na hraní, stojan s matracemi na spaní a další nezbytné vybavení včetně lékárničky.

Další prostory:

K venkovní činnosti mimo zahrady školky využíváme také další prostory komunitní zahrady Kuchyňka o rozloze 3000 m², jejíž součástí jsou zeleninové záhony, jedlé keře, kameniště, pergola s vinnou révou a loukou.

Na výlety chodíme i do blízkého či vzdálenějšího okolí. V dochozí vzdálenosti máme přírodní památku Bílá skála a Jabloňka, přírodní park Trojská a v dojezdové vzdálenosti autobusem MHD máme přírodní památku Havránka či Botanickou zahradu.

3.2. Provoz LMŠ Kuchyňka

LMŠ je otevřena od září do června v době mimo hlavních školních prázdnin, a to v čase pondělí až čtvrtek 8:30 - 16:30 a pátek 9:00 - 14:30.

3.3. Životaspráva

Stravování a pitný režim:

Ve školním roce 2023/2024 neposkytuje LMŠ Kuchyňka po dohodě se zákonnými zástupci dětí školní stravování. Zákonní zástupci zajišťují dětem podle svého uvážení dopolední přesnídávku a odpolední svačinu, které uloží do batohu dítěte. Dovoz teplých obědů zajišťuje cateringová firma, která zároveň odváží a ošetřuje nádobí. Průvodce dohlíží na osobní hygienu dětí a na čistotu stolů, na nichž svačina i oběd probíhají.

Zákonní zástupci vybaví dítě lahví s nápojem, kterou dítě může pohodlně otevřít. Průvodci průběžně dohlíží na pitný režim dětí a v případě potřeby doplňují pitnou vodou.

Odpočinek:

Odpočinek a spánek dětí vnímáme jako velmi potřebný pro fyzickou i psychickou regeneraci a má v rytmu dne své pevné místo. Doba odpočinku dává dětem také prostor zpracovat, co ve školce viděly, či zažily. Jako klíčové vidíme vytvoření vhodných podmínek pro spánek (pevné místo v rytmu, nerušené prostředí, dostatek vlastního prostoru pro jednotlivé děti, rituály). Doba odpočinku nastává v čase po obědě, děti jsou ukládány na svou matraci do vlastního spacáku (některé děti rádi odpočívají s mazlivou hračkou, kterou si mohou přinést z domova). Před spaním zpíváme ukolébavku a děti, pokud chtějí, dostávají kapičku vonného dětského oleje. Odpočinek je provázen tichým čtením, zpěvem ukolébavek a tichým časem, kdy děti odpočívají s průvodcem.

Pobyt v přírodě:

Jsme lesní mateřskou školou a většinu dne tak děti pobývají za každého počasí ve venkovním prostředí. Každodenní pobyt venku a proměnlivost počasí i ročních období podporuje fyzickou i psychickou odolnost dětí. Tím, že se dítě musí naučit být vnímavé ke svému vlastnímu tělu, se rozvíjí jeho samostatnost. Stejně jako sami k sobě se v přírodě učíme být vnímavý i k druhým.

Pohyb:

Pravidelný pohyb v členitém terénu má pozitivní vliv na fyzickou zdatnost dětí. Dostatek prostoru pro volnou hru v přírodě dává dětem možnost zkoušet a volit cesty podle svých možností. Dítě se zvolna učí odhadnout své vlastní síly, být cílevědomé ve svém snažení a zažívá úspěch při dosažení toho, co si předsevzalo.

Rytmus dne:

Rytmus dne je postaven na pravidelných opakujících se činnostech, které provázejí každý den ve školce. Vychází z vývojových potřeb dětí prvního sedmiletí a jeho uplatňování spoluvytváří pocit očekávatelnosti a bezpečí potřebný pro jejich zdravý vývoj. Jeho organizace je inspirována waldorfskou pedagogikou a filosofií lesních mateřských škol.

8:30 - 9:00	příchod dětí	pozdravení se rukoučláním s dětmi, drobná ranní činnost, dále volná hra na zahradě
9:15 - 9:30	přivítání dne a ranní kruh	pozdravení se se skřítkem, chvílka jógy, básničky a písničky vztahující se k ročnímu období, doprovázené pohybem
9:30 - 9:45	svačina	z vlastních zdrojů pod pergolou
9:45 – 12:00	volná hra a na ni navazující řízená činnost	procházka, výtvarná, hudební, vědecká nebo zážitková akce, aktivní pohyb venku – rozvíjení klíčových kompetencí
12:00 - 12:15	pohádka	vyprávění nebo divadlo, klasická pohádka vztahující se k aktuálnímu období
12:15 - 13:00	oběd	společná průpověď před jídlem, oběd v jurtě od cateringové firmy, děti si po ní samy myjí nádobí
13:00 - 14:30	odpočinek	ukládání dětí a skřítky, čtení pohádky, zpěv, spaní a odpočinkové aktivity
14:30 - 15:00	svačina	v jurtě nebo pod pergolou z vlastních zdrojů
15:00 - 16:15	volná hra na zahradě, odchody dětí	rozloučení se rukoučláním s dětmi, pro které si přijedou rodiče
16:15-16:30	společný úklid	

3.4. Psychosociální podmínky

Pocit bezpečí dětí a jejich bezpodmínečné přijetí je naším prioritním cílem. Pouze v bezpečném prostředí se mohou děti zdravě rozvíjet a vyrůst ve spokojené a sebevědomé jedince se zájmem o svět kolem sebe.

- Základním předpokladem pocitu bezpečí dětí a jejich pohody je dodržování výše zmíněné životosprávy a vytvoření stabilního očekávatelného a zároveň podnětného prostředí.
- Každé dítě potřebuje bezpodmínečné přijetí, usilujeme o individuální a laskavý přístup k dětem a navázání bezpečného vztahu mezi průvodci a dětmi.
- Uvědomujeme si, že základem k pocitu bezpečí dětí, je důvěra a vzájemný respekt mezi průvodci a jejich rodiči. O tento vztah se snažíme pečovat.
- Děti jsou aktivně podporovány ve vyjadřování svých pocitů, potřeb a obav.
- Průvodci vědomě pracují s tím, že jejich chování, jednání a návyky jsou vzorem pro děti.
- Klademe důraz na jasnost, srozumitelnost a nenásilnost komunikace od průvodců směrem k dětem.
- Opakující se rytmus a pevné hranice dávají dětem jasnou strukturu, v níž se mohou bezpečně rozvíjet, zkoumat a hrát si. Děti nepřetěžujeme zbytečnými rozhodnutími, na která nejsou zralé. Zodpovědnost je dětem předávána postupně úměrně jejich vývojovým potřebám, věku a individuálním kompetencím.
- Děti jsou vedeny k respektu k druhým lidem i sobě samým. Podpora zdravé sebehodnoty, zdravého životního stylu a péče o sebe sama jsou klíčovými cíli naší pedagogiky.
- Velmi potřebná je pro děti volná hra, která dostává v rytmu školky náležitý prostor. Volná hra je zásadní výživou dětí. Prostřednictvím zkušeností a zážitků ve hře se děti učí poznávání přírodních zákonů i vzájemné spolupráci a získávají poznatky na základě svých pozorování. Prostřednictvím cílů, které si samo určilo, se dítě učí vytrvalosti i trpělivosti. Hra je základní potřebou dítěte i jeho vážným zaměstnáním, je zároveň metodou, prostředkem i odměnou. Předpokladem volné hry je pestré, různorodé a podnětné prostředí.
- Volná hra je vyvážena řízenou činností s ohledem na potřeby dětí.
- Každé dítě touží být ve společenství užitečné a platné. Společnou prací na zahradě a v zázemí i individuálními úkoly získává dítě pocit, že je plnohodnotným členem společenství, nikoliv pouze příjemcem péče.
- Děti se prostřednictvím přírody, příběhů i svých prožitků seznamují s různorodostí ve světě kolem sebe. Důraz je kladen na to, že tato různorodost je potřebná a prospěšná. Děti jsou vedeny k vzájemné toleranci, spolupráci a nehodnocení.

3.5. Organizace

LMŠ Kuchyňka má jednu věkově heterogenní třídu o maximálně 16 dětech. Naším cílem je vytvoření bezpečného a stabilního prostředí, jehož pevnou součástí je stálý kolektiv poskytující dětem větší přehlednost ve vztazích a očekávatelnost. Zároveň tento model docházky umožňuje větší návaznost a propojenost pedagogického programu. Proto LMŠ Kuchyňka nenabízí různé modely docházky, ale děti jsou přijímány k celotýdenní docházce

V denním režimu LMŠ pracují průvodci ve dvojici, kdy jeden z nich je pověřen vedením dne a zajišťuje pedagogický program. V této roli se během týdne všichni průvodci střídají (tj. každý vede jeden den v týdnu).

Rytmus dne a rytmus ročního cyklu je stanoven podle tohoto dokumentu.

3.6. Řízení mateřské školy

LMŠ Kuchyňka je zřizována ústavem, jehož nejvyšší orgán, správní rada, volí ředitele ústavu- statutárního zástupce. Ředitel ústavu jmenuje do funkce "pedagogického" ředitele/ředitelku školky (dále jen ředitelka LMŠ). Rozsah pravomocí a povinností ředitelky LMŠ je jasně vymezen pracovní náplní popsanou v pracovní smlouvě a školní řádem. Stejně je tomu u všech pedagogických i nepedagogických pracovníků LMŠ. Na začátku každého školního roku je zároveň vypracován dokument, který určuje rozdělení kompetencí a činností mezi jednotlivé pracovníky LMŠ.

Ředitelka LMŠ dohlíží na pedagogický obsah a je zároveň koordinátorem ŠVP. Ředitelka LMŠ a pedagogičtí pracovníci zodpovídají za výchovně-vzdělávací proces a pracují v součinnosti. Výchovně vzdělávací proces je společným výstupem pedagogických pracovníků a opírá se o pevný koncept uvedený v tomto dokumentu, který je pravidelně probírán, evaluován a revidován.

Struktura komunikace a setkání týmu:

- 1x měsíčně probíhá pedagogická rada zaměřená především na tvorbu pedagogického plánu, jeho evaluaci a reflexi vývoje jednotlivých dětí, ředitelka LMŠ vypracuje zápis a zpřístupní jej všem zaměstnancům na sdíleném disku v příslušné složce
- 4x ročně probíhá setkání pedagogických pracovníků s externím supervizorem
- po skončení každého dne věnují průvodci čas reflexi daného dne
- nejméně 4x ročně nebo dle potřeby probíhají schůzky zaměřené na ladění společných hodnot týmu, v závěru roku bude tato schůzka zaměřená na evaluaci ŠVP, v průběhu přípravného týdne školky na vize do nového školního roku
- 2x ročně probíhá strukturovaný rozhovor pedagogických pracovníků s ředitelkou LMŠ zaměřený na autoevaluaci, zpětnou vazbu a komunikaci potřeb (pedagogičtí pracovníci mohou požádat o individuální schůzku také kdykoliv během roku)
- 1x měsíčně probíhá provozní porada (statutární zástupce, ředitelka LMŠ, hospodářka), zápis z této porady a úkoly, které ze schůzky vyplynuly jsou přístupné na sdíleném disku

3.7. Personální a pedagogické zajištění

Tým LMŠ Kuchyňka je složen ze statutárního zástupce, ředitelky LMŠ, hospodářky, pedagogických pracovníků a školníka a zahradníka v jedné osobě.

Profil průvodce:

Průvodce LMŠ Kuchyňka je kongruentní osobou, jejíž sebepojetí a přesvědčení je v souladu s jejím chováním. Nazírá a komunikuje vlastní potřeby, pracuje s respektem k vlastním hranicím i fungování celku. Aktivně pracuje na svém seberozvoji a dále se vzdělává. Vychází z toho, že proces učení neprobíhá jen na straně dětí, skutečné učení zasahuje a formuje i učitele, kteří se učí od dětí i od sebe navzájem. Je si vědom svých limitů a v případě nejistoty neváhá navázat spolupráci s odborníky. Průvodce se aktivně zajímá o filosofii lesních mateřských škol, waldorfskou pedagogiku, udržitelnost a zdravý životní styl, který se odráží v jejich práci. Jeho zdravotní stav a fyzická kondice umožňují práci venku za každého počasí. Průvodce přistupuje ke své práci i sobě samému s vědomím, že jeho osoba je vzorem pro děti.

Průvodci LMŠ se řídí etickým kodexem pracovníka LMŠ Kuchyňka vycházejícího z etického kodexu průvodce vydaného ALMŠ.

Popis týmu:

Pedagogický tým LMŠ Kuchyňka je složen z ředitelky LMŠ a tří pedagogických pracovníků - průvodkyň, které pracují v terénu LMŠ dva dny v týdnu. Všechny průvodkyně jsou vysokoškolsky vzdělané nebo studující v pedagogických nebo jinak příbuzných oborech a mají dlouholeté zkušenosti s prací s dětmi (dětské oddíly, výtvarná a dramatická činnost s dětmi, předchozí práce v lesním klubu). Ředitelka LMŠ je absolventkou oboru speciální pedagogika a má několikaletou praxi v lesních mateřských školách.

Vzdělávání pedagogických pracovníků:

Podmínky pro výkon profese pedagogického pracovníka vycházejí ze školského zákona. Průvodci, kteří nesplňují kvalifikační požadavky, jsou aktivně podporováni v doplnění chybějící pedagogické kvalifikace.

Další vzdělávání terénních pedagogů probíhá v rámci externích kurzů a seminářů. Všichni pedagogové absolvují jednou za tři roky kurz první pomoci a doplňují si kontinuálně své pedagogické vzdělání zejména v kurzech pořádaných Asociací lesních mateřských škol a Asociací waldorfských mateřských škol.

Záměr: Průběžné doplnění chybějící pedagogické kvalifikace všech pedagogických pracovníků, zajištění kvalitní pedagogické podpory, reflexe nových pedagogických pracovníků. Rozmanitá nabídka možností dalšího vzdělávání a spolufinancování ze strany LMŠ.

Cílem je stabilní, kvalitní, kvalifikovaný a spokojený tým.

Návrhy pro úpravu podmínek: pokusit se v rámci LMŠ zajistit externí práci s dalšími odborníky (např. logopedická depistáž).

3.8. Spoluúčast rodičů

LMŠ Kuchyňka má komunitní charakter. Aktivní zapojení rodičů do života školky přináší dětem pocit, že školka je přirozeně integrována do života jejich rodiny a zvyšuje jejich pocit bezpečí v tomto prostředí. Rodiče se spolupodílí na vytváření zázemí a atmosféry LMŠ. Průvodci a rodiče jednotlivých dětí se navzájem dobře znají, což dává dětem pocit, že všichni jsou členy širšího společenství.

Rodiče vnímáme jako partnery a přední odborníky na své vlastní děti. Mluvíme s nimi otevřeně a před dětmi i v rámci týmu o nich komunikujeme s úctou a snahou o porozumění. Vnímáme, že mateřská škola je doplňkem rodinné výchovy.

- Komunitní zahrada a zahrada LMŠ je rodičům zpřístupněna i mimo provozní dobu LMŠ za dodržení pravidel tohoto prostoru.
- Rodiče se podílí na péči o prostor LMŠ na společných brigádách nejméně 2x do roka.
- Rodiče se účastní slavností školky a aktivně je pomáhají spoluvytvářet.
- Místem společného setkávání a společného sdílení nápadů, vizí, problémů jsou také třídní schůzky pořádané dvakrát do roka.

3.9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

LMŠ Kuchyňka vzdělává po dohodě se zákonnými zástupci a pokud to podmínky LMŠ dovolí také děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Situace konkrétního dítěte je posuzována vždy individuálně a citlivě

ve snaze vidět potenciál, který odlišnost a různorodost přináší. LMŠ Kuchyňka umožňuje díky malému počtu dětí a přítomnosti dvěma pedagogy individuální přístup i široké možnosti v práci s celým kolektivem. Na druhou stranu terén LMŠ i jeho vzdělávací plán jsou specifické (například pohyb v terénu přináší nároky na určitou fyzickou zdatnost). Uvědomujeme si potřebnost spolupráce s odborníky na danou problematiku, LMŠ disponuje seznamem odborných pracovišť a odborníků, na které je možné se v takových případech obrátit. V týmu LMŠ Kuchyňka je speciální pedagog.

Pokud je v LMŠ Kuchyňka vzděláváno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami:

- je dle doporučení školského poradenského zařízení a s přihlédnutím na příslušnou dokumentaci, kterou LMŠ převzala, ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte vypracován pedagogy LMŠ Kuchyňka individuální vzdělávací plán dítěte a naplňována konkrétní podpůrná opatření
- zaměstnanci školky, rodiče a děti jsou seznámeni s příslušnými organizačními změnami, omezeními a opatřeními, které nástup dítěte se SVP přináší
- jsou převzaty zdravotní či osobní pomůcky dítěte, pokud je dítě potřebuje, s příslušnými instrukcemi a v zázemí LMŠ je určeno místo, kde budou tyto pomůcky umístěny

3.9. Vzdělávání dětí nadaných

Pedagogická koncepce LMŠ Kuchyňka vnímá každé dítě jako individualitu. Mapování potřeb a klíčových kompetencí dětí probíhá na pedagogických radách, v rámci diagnostik dětí (dvakrát ročně) a na supervizních setkáních. S výstupy z nich je dále pracováno v rámci vzdělávacího programu i v individuální péči o dítě. V případě nadaných dětí je nutná spolupráce s rodiči, či školským poradenským zařízením. S nadanými dětmi pracujeme s přihlédnutím k jejich zvýšené potřebě bezpečí, přijetí, klidu a podnětného prostředí. Podobně jako u všech dětí je snaha o všestranný rozvoj osobnosti: rozvíjíme oblast nadání (vzdělávací nabídka je obohacena o podněty prohlubující nadání dítěte), ale posilujeme také stránky, které dítěti činí obtíže nebo pro něj nejsou samozřejmé.

3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do LMŠ Kuchyňka mohou být přijaty děti, které ještě nedosáhly věku tří let. Jejich vzdělávání vyžaduje zajištění specifických materiálních, hygienických a vzdělávacích podmínek. K těmto dětem je přistupováno s ohledem na jejich vývojová specifika, potřeby a individuální tempo. Základními podmínkami pro vzdělávání dvouletých dětí jsou pro nás: pravidelný denní rytmus, možnost odpočinku podpora v samostatnosti a sebeobsluze, jednoduchá a srozumitelná pravidla, laskavý a důsledný přístup, široká emoční podpora a přiměřenost podnětů.

3.11. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

V LMŠ Kuchyňka mohou být vzdělávány také děti s odlišným mateřským jazykem nebo děti vícejazyčné. Vyučovacím jazykem LMŠ je čeština. Nicméně kontakt s dalšími jazyky prostřednictvím dětí nebo rodičů vítáme jako zpestření a seznámení se s něčím, co je dítěti blízké a neodmyslitelně k němu patří. Podobně přistupuje ke zvykům a tradicím, které si dítě přináší ze své rodiny. Dětem, které se s češtinou teprve seznamují, bude vypracován Plán jazykové podpory.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Skupina dětí

LMŠ Kuchyňka má jednu třídu s kapacitou 16 dětí ve věku 2,5 až 6(7) let. O skupinu pečují dva pedagogové nebo jeden pedagog a chůva.

Věkově různorodá skupina umožňuje přirozeně rozvíjet své kompetence prostřednictvím mezigeneračního učení a učení nápodobou, u starší dětí rozvíjí tzv. soft skills. Být součástí věkově smíšené skupiny dává dětem přirozenou zpětnou vazbu (dítě vidí, kde bylo, když do LMŠ přišlo, kam se dostane, až bude odcházet).

Rozvrstvení skupiny:

- **Semínka:** děti ve věku 2-3 roky, které do LMŠ čerstvě přišly, potřebují všestrannou podporu a náruč dospělých, osvojují si pravidla, učí se porozumět zákonitostem skupiny, učí se komunikovat s druhými, co potřebují,
- **Rostlinky:** děti ve věku 4-5 let: jsou více samostatné a nezávislé, navazují první dětská přátelství, vyhledávají vzory v dospělých nebo starších dětech, zkoušejí hranice a dostávají zpětnou vazbu, kde hranice jsou, jejich hra je více zaměřená na zkoumání vztahů
- **Stromečci:** děti v posledním roce před nástupem do školy nebo s odkladem školní docházky, dosáhly určité úrovně samostatnosti, jsou schopny účinně pečovat o druhé, ve školce dostávají zvláštní úkoly (péče o prostředí), rozvíjí kompetence v oblasti interpersonálních dovedností a chování, v čase po krátkém odpočinku se věnují předškolní přípravě, v pátek podnikají výpravy ve skupině vrstevníků

4.2. Rytmus

Rytmus roku

Roční období jsou v naší lesní školce provázána s proměnou zahrady během roku a tradicemi, které se do činnosti dětí promítají prostřednictvím slavností.

- Začátkem podzimu sklízíme a jíme ke svačině ovoce a zeleninu vypěstovanou na pozemku naší školky i Komunitní zahrady Kuchyňka – jablka, ořechy a rajčata.
- V říjnu slavíme jen s dětmi Michaelskou slavnost, kdy po vydatné polévce děti vyrazí poznat svou odvahu na cestě za Michelským drakem
- V listopadu máme ve školce veřejnou Svatomartinskou slavnost na kterou dorazí i Svatý Martin na bílém koni. Koncem podzimu vysazujeme keře a zazimováváme stromy.
- V prosinci děti prochází za tichého adventního zpěvu spirálu pro světýlko
- V lednu k nám přicházejí Tři králové
- V únoru se připravujeme na Hromnice, a pak se koná společný Masopust se spřátelenými školkami z okolí.
- V březnu začínáme sít semínka, pozorujeme je při růstu a pečujeme o ně. Také vynášíme za účasti veřejnosti na znamení konce zimy Moranu.
- V dubnu připravujeme půdu v záhonech, sázíme co jsme si předpěstovali a pečujeme o rostliny co jsme zasadili.

- Květen je měsíc sběru bylin, tvoříme herbáře, vonné masti a vyrážíme na delší výpravy do přírody i za kulturou
- Během června sklízíme třešně, hrášek, rybíz, josty a angrešty a na zahradě, koncem měsíce se s rodiči scházíme u ohně na svatojánské slavnosti a loučíme se s předškoláky.

Básně a písně u ranního kruhu, dopolední řízená činnost, pohádky a příběhy čtené při odpočinku jsou až na výjimky svázány s blízkými slavnostmi, ročním obdobím a pracemi na zahradě.

4.3. Organizace školního roku

školní rok	
Přípravný týden pro pedagogy LMŠ	<i>poslední týden v srpnu</i>
Zahájení školního roku	<i>1. pracovní den v září</i>
1. třídní schůzka	<i>polovina září</i>
Michelská slavnost (jen pro děti)	<i>začátek října</i>
Martinská slavnost (veřejná)	<i>začátek listopadu</i>
Adventní zahrádka neboli Spirála (s rodiči)	<i>pondělí po 1.adventní neděli</i>
Tři králové (jen pro děti)	<i>den nejbližší 6.1.</i>
Individuální rozhovory o dítěti	<i>od poloviny ledna</i>
Masopust (veřejná)	<i>ideálně na masopustní úterý</i>
Vynášení Morany (veřejná)	<i>koncem března</i>
Zápis do LMŠ	<i>první polovina května</i>
Svatojánská slavnost (+ 3.třídní schůzka)	<i>před 24. 6.</i>

4.4.

Přijetí dětí do MŠ

- Zápisy do MŠ jsou stanoveny školským zákonem v termínu od 2.-16. května. Konkrétní termín stanoví ředitelka LMŠ a je zveřejněn na webových stránkách.
- Zákonní zástupci dítěte se před zápisem mohou domluvit na osobní schůzce a návštěvě LMŠ.
- Děti mohou být přijímány k docházce i během školního roku, pokud to volná kapacita dovolí.
- O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti o přijetí, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce.
- Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí, se oznamují ve lhůtě 30 dnů od podání žádosti zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam se zveřejňuje na brance LMŠ a na webových stránkách..
- Rozhodnutí o nepřijetí k předškolnímu vzdělávání se oznamují ve lhůtě 30 dnů od podání žádosti, a to zasláním do vlastních rukou zákonného zástupce či osobním předáním.

4.5. Individuální vzdělávání

- O možnosti individuálního vzdělávání dítěte rozhoduje ředitelka LMŠ na základě písemné žádosti zákonného zástupce. Dítě, které je vzděláváno individuální formou, může být přijato nad běžnou kapacitu LMŠ.
- Ředitelka LMŠ doporučí rodičům dítěte oblasti vhodné pro jeho vzdělávání vycházející ze ŠVP.
- Pokud je dítě individuální formou vzděláváno po většinu roku, prověří ředitelka LMŠ úroveň očekávaných výstupů při setkání se zákonnými zástupci a dítětem v domluveném termínu během měsíců listopad a prosinec formou rozhovoru a didaktických úkolů a her. Zákonný zástupce obdrží zprávu o ověření očekávaných výstupů do třiceti dnů od termínu setkání.

4.6. Distanční vzdělávání

Podle § 184 a zákona č. 561/2004 (školský zákon) poskytuje MŠ dětem s povinným předškolním vzděláváním vzdělávání distančním způsobem z důvodu:

- Krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona.
- Nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona.
- Nařízení karantény podle zákona o ochraně zdraví.
- Distanční vzdělávání škola poskytuje, pokud není možná osobní přítomnost většiny dětí s povinným předškolním vzděláváním ve škole.

Forma distančního vzdělávání bude volena s ohledem na okolnosti, délku uzavření LMŠ a minulých zkušeností.

4.7. Spolupráce

LMŠ Kuchyňka je provázána se svou mateřskou organizací **AMPI**, jejíž hodnoty a vize sdílí. V rámci této organizace spolupracujeme zejména s lektory EVVO.

Navázali jsme také spolupráci s organizací **Mezi námi** věnující se mezigeneračním vztahům. V rámci této spolupráce navštěvujeme pravidelně blízký domov seniorů, kde realizujeme společný ranní kruh, zpívání nebo tvoření. Jednou týdně dochází do LMŠ čtecí babička Dagmar Harmancová, která čte dětem vybrané příběhy a prohlíží s nimi knížky.

V rámci organizace Masopustu se setkáváme s dalšími mateřskými školami z nejbližšího okolí.

Návrhy na úpravu podmínek

: více realizovat programy EVVO přímo v rámci LMŠ

: podpora spolupráce s dalšími LMŠ

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

LMŠ Kuchyňka poskytuje předškolní vzdělávání v rámci prostředí zahrady a přírody, v níž se děti pohybují a vzdělávají většinu dne. Pobyt ve venkovním počasí a v proměnlivosti ročních období podporuje v dětech vnímavost k sobě samému i druhým lidem, zvyšuje jejich resilienci i fyzickou zdatnost. Každodenní pobyt v přírodě a společná péče o prostředí zahrady, dává dětem příležitost vnímat intenzivně procesy, proměny a zákonitosti přírody na základě svých pozorování a bezprostředních prožitků. Přírodní cyklus je vázán na tradice, rituály, slavnosti, příběhy a písně, které vycházejí z moudrosti našich předků a v nichž nacházíme významy, kvality kompetence potřebné i pro naši současnost. Vnímání této hloubky, hledání nových významů a volba prostředků by měla být dynamickým procesem, v němž rostou a vyvíjí se děti, průvodci i pedagogický koncept LMŠ. Prolínání kulturního a přírodního rámce považujeme za důležité pro všestranný vývoj člověka

5.1. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším obecným cílem je výchova dětí ke vztahu k přírodě a krajině, předpokládajícím i plný rozvoj individuality dítěte jako jedince v jeho psychosomatické, sociální a ekologické dimenzi.

Specificky chceme:

- vytvářet dětem láskyplné, přijímající a bezpečné prostředí, které odpovídá jejich vývojovým potřebám a specifikům, protože jenom v takovém se děti mohou rozvíjet a učit
- být dětem dobrými průvodci v jejich dětství, osobním příkladem a vzorem
- umožnit přirozený pohyb dětí v přírodě i zahradě a vytvářet prostor pro spontánní aktivní učení všemi smysly a podporovat přirozenou zvědavost a všímavost – pozorováním, experimentováním, zážitky a hrou.
- předávat hodnoty pro vytváření zdravé společnosti jakými jsou respekt k sobě samému, respekt k ostatním lidem, vnímání hranic, spolupráci, empatii, čestnost, vzájemnou pomoc a solidaritu
- vnímat a poznávat každé dítě v jeho individualitě, rozvíjet jeho silné stránky, podporovat jej tam, kde je potřeba, podporovat zdravé utváření sebehodnoty
- posilovat u dětí dobré návyky a vést je ke zdravému životnímu stylu, podporovat jejich fyzickou zdatnost i resilienci
- podporovat u dětí a jejich rodin environmentální citlivost, rozvíjet u dětí jejich vztah k prostředí, které je obklopuje a vytvořit v nich živnou půdu pro budoucí postoje, které povedou k zájmu a péči o prostředí, které je obklopuje, a k životu v ekologickém souladu s krajinou

5.2. Principy, metody a formy vzdělávání

Přírodní pedagogika a EVVO

Jsme lesní mateřskou školou, přirozený celodenní kontakt s přírodou, zahradou a krajinou je nosným prostředkem naší pedagogické koncepce. Věříme, že tento kontakt je základem celoživotního vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a že stojí na počátku jeho zájmu o procesy, děje a vztahy, které se v ní odehrávají. Děti se přirozeně učí přírodu číst a vztahy v ní zkoumat, v této souvislosti využíváme badatelského a prožitkového učení. Zahrada dává dětem možnost společné práce a péče. Udržitelnost a střídmost nejsou něčím, o čem se děti v mateřské škole učí, ale co dennodenně zažívají a co celým naším prostředím přirozeně prochází.

Pobyt v přírodě, malá skupina a prostor pro volnou hru dává dětem možnost situačního učení, které umožňuje trénink a rozvoj sociálních kompetencí i spolupráce. Děti při pobytu venku za každého počasí přirozeně věnují zvýšenou pozornost potřebám svého těla, stávají se tak více samostatné a empatické samy k sobě.

Příroda nenabízí hračky s jasným určením, je však plná rozmanitých prostředí, předmětů a materiálů, které lze ke hře využít. Děti zde přirozeně zapojují svou tvořivost a fantazii, rozvíjí a zdokonalují své hry a jejich formy.

Waldorfská pedagogika prvního sedmiletí

Naše mateřská škola vychází z principů waldorfské pedagogiky, která nám propůjčuje rytmus dne i rytmus roku (který je v kulturní rovině realizován prostřednictvím svátků a slavností a v prostředí LMŠ obohacen o přímý prožitek dějů v přírodě), ale i celkový pohled na dítě v období jeho prvního sedmiletí. Děti se v tomto období učí především nápodobou, což klade nároky nejen na osobnost pedagoga, ale také na to, jaké činnosti a s jakým naladěním vykonává. Důležité je budování přijímajícího láskyplného vztahu, na jehož základě průvodce s dítětem pracuje. Waldorfská pedagogika vychází z vývojových potřeb dítěte a klade důraz na budování vztahu dítěte ke světu, prožitek toho, že svět je dobrý. Chceme dávat dětem prostor naplno prožít tuto fázi, vyhýbáme se předčasné intelektualizaci dítěte a urychlování jeho vývoje. Děti podporujeme v jejich přirozené tvořivosti a imaginaci, přírodní prostředí jim umožňuje intenzivní vnímání prostřednictvím všech smyslů.

Inspirujeme se také **intuitivní pedagogikou** s důrazem na vedení dítěte ke svobodě a postupné přejímání zodpovědnosti.

Nenásilná komunikace, Respektovat a být respektován

V přístupu k dětem uplatňuje principy nenásilné komunikace a přístupu Respektovat a být respektován. Věříme, že tento přístup a vztah mezi průvodcem a dítětem v dětech pomáhají dotvářet základy budoucích zdravých sociálních vztahů a mají pozitivní vliv na jejich sebevědomí a sebehodnotu.

Narativní učení

Podstatnou složkou pedagogického obsahu jsou básničky, písničky, pohádky a příběhy provázející jednotlivá období. Pevnou součástí denního rytmu je vyprávění klasické pohádkové látky, která se po určitý čas (nejčastěji týden nebo dva) opakuje. Opakování umožňuje dětem příběh vstřebat do hloubky v jeho různých vrstvách a opravdu jej prožít. V některých případech využíváme následně i dramatizace příběhu.

Bezpečné riziko

Při práci s dětmi rizika pečlivě mapujeme a vyhodnocujeme, určitým situacím dáváme konkrétní pravidla. Riziko však chápeme jako přirozenou součást života, stejně tak přirozená je potřeba dětí zkoušet své hranice a limity. Možnost zažívat přiměřená rizika založená na vzájemně důvěře mezi dětmi a průvodci podporuje v dětech sebedůvěru, rozvíjí jejich zkušenost a dává jim zodpovědnost sama za sebe. tyto kompetence jsou pro jejich opravdové bezpečí tím nejdůležitějším.

Naše **pedagogické vzory** jsou: Aristoteles, Jan Amos Komenský, Helle Heckmann, Godi Keller, Rudolf Hettich, Janina Gondášová, Peter Gray, Monika Rebcová.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho svět

Tato vzdělávací oblast je zaměřena především na aktivity založené na přirozeném pozorování okolního světa, živé a neživé přírody, přírodních cyklů, dějů a jevů, krajiny a jejího rázu, poznávání rozličných ekosystémů. Řízené i neřízené aktivity jsou zaměřeny na vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti dítěte se světem, vytváření jeho vztahu a postoje k okolnímu světu. Hry a zábava jsou ekologicky motivované, činnosti přispívající ke kladnému vztahu a smysluplné péči o životní prostředí.

Dítě a jeho tělo

Rozvíjení pocitu uvědomění si vlastního těla (důležité pro pobyt v přírodě, pozorování reakcí těla na vnější podněty, ap.), vytváření zdravých životních návyků, rozvoj smyslů, podněcený řízenými či spontánními aktivitami dítěte ve školce. Osvojení, rozvoj a zdokonalení pohybových schopností, cvičení hrubé a jemné motoriky dítěte, osvojení si schopností přiměřených věku. Podpora rozvoje plné sebeobslužnosti.

Dítě a psychika

Činnosti zaměřené na posilování přirozených poznávacích citů (založeno na bezprostřední zkušenosti v přírodě): zvědavost, radost z objevování, zájem o činnost. Rozvoj verbálních a neverbálních komunikativních dovedností, vyjadřování, způsob artikulace. Rozvoj tvořivosti a fantazie. Rozvoj pozitivních pocitů vůči sobě samému. Rozvoj schopnosti vytváření a rozvíjení citových vztahů. Rozvoj schopnosti sebeovládání. Rozvoj vlastního projevu v opozici ke druhému. Osvojení a rozvoj schopnosti řešit konfliktní situace. Podpora rozvoje samostatnosti.

Dítě a ten druhý

Oblast zaměřená na koexistenci dítěte s okolním světem. Podpora a rozvoj spolupráce a skupinové práce, integrace do skupiny, vytváření komunity, vytváření vztahů a citových vazeb, spolupráce při vytváření pravidel, pravidla chování ve vztahu ke druhému, podpora podobnosti a diverzity, podpora a respekt při vyjadřování negativní odpovědi. Formulace vlastního názoru a schopnost diskuse a dohody jako řešení konfliktu. Rozvíjení komunikativních schopností, vyjadřování se. Vytváření pocitu bezpečí.

Dítě a společnost

Tato oblast klade důraz na fungování dítěte ve společnosti. Aktivity podporující seznámení dítěte s každodenním fungováním společenství lidí, kulturou a uměním. Seznámení s fungováním prostředí ve kterém dítě žije. Integrace dítěte do společnosti.

6.2. Tematické celky

Vzdělávací obsah je rozčleněn do 11 celků vázaných na jednotlivá období v roce. Jednotlivá období má obvykle rozsah čtyř týdnů, nejsou ale pevně ohraničená, spíše jedno volně přechází v druhé. Některá témata přicházejí, zatímco ještě mohou doznívat jiná. Tematické celky reflektují přírodní podmínky v návaznosti na kulturní tradice a vycházejí z waldorfské pedagogiky.

Přehled tematických celků:

Adaptace

Stromy

Svatý Martin

Advent

Ptáci v zimní krajině

Masopust

Půda

Klíčení

Růst

Živly

Adaptace aneb zabydlujeme se ve školce

Cíle: rozvoj základních kulturně sociálních postojů, dovedností návyků a pravidel

Činnosti:

- ❖ upevňujeme rytmus dne
- ❖ vytváříme společná pravidla
- ❖ seznamujeme děti s prostorem školky, zahrady i se sebou navzájem

Očekávaný výstup:

- ★ schopnost odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ★ navázání vztahu s průvodci i vrstevníky ve skupině
- ★ zvládnutí sebeobsluhy a uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- ★ dodržování pravidel společného soužití mezi vrstevníky, dítě rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ★ zacházet s běžnými předměty denní potřeby
- ★ vědomě využívat všech smyslů
- ★ poznává a pojmenovává většinu toho, čím je obklopeno
- ★ zvládá jednoduchý grafický projev
- ★ zvládá základní pohybové dovednosti a orientuje se v prostoru školky
- ★ schopnost poslechu čtených či vyprávěných pohádek a příběhů

Sklizeň

Cíle: Seznámení se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu. Posilování přirozených poznávacích citů - zvědavosti, zájmu a radosti z objevování.

Činnosti:

- ❖ seznámení dětí s druhy obilného zrna, ovoce a zeleniny
- ❖ sbírání a mletí obilí, pečení chleba, zpracování zeleniny a příprava Michaelské polévky
- ❖ sklizeň podzimních plodů zahrady a jejich zpracování (jablka, víno X moštování, křížaly, musli), zazimování včel, průsvity s motivem ovoce.

- ❖ Básně a písně s motivy kamene, železa (např. Kovej, kovej kováříčku, Já mám koně, Kdo to ví, kdo vyrábí podkovy) nebo plodů a sklizně (Česat jabka, Jsou mlynáři, chlapi, chlapi, Už ty pilky dořezaly, Koulelo se koulelo, Foukej foukej větříčku).

Očekávaný výstup:

- ★ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ★ posilovat zájem o objevování
- ★ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- ★ rozhodovat o svých činnostech
- ★ uvědomovat si své možnosti i limity
- ★ zvládnutí jednoduchých úkonů s předměty, pomůckami a nástroji
- ★ vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ★ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- ★ ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ★ sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- ★ přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- ★ bránit se projevům násilí jiného dítěte

Stromy

Cíle: Rozeznáváme jednotlivé druhy stromů, jejich listy a plody. Zjišťujeme jaké stromy máme na zahradě, kdo v nich i na nich bydlí, k čemu stromy využívá člověk.

Činnosti:

- ❖ Nejprve si zmapujeme stromy na školkové i komunitní zahradě a poté i v okolí. Stromy pravidelně celý měsíc navštěvujeme a získáváme nové poznatky.
- ❖ Pracujeme s odbornou literaturou, kreslíme a obtiskáváme kůru, listy, porovnáváme zimní pupeny stromů.
- ❖ Ze získaných informací a vzorků skládáme obraz každého stromu na společnou mapu. Zkoušíme jaké je dřevo na omak, jak se loupe, řeže.
- ❖ Společně slavíme svátek stromů a stromy společně opečováváme.
- ❖ Básně a písně s motivy řezání, dřeva, stromů (Už ty pilky dořezaly, Řežu řežu polena, Z černé země ven, roste dlouhý kmen) a čteme pohádky o stromech.

Očekávaný výstup:

- ★ zachovávat správné držení těla
- ★ koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ★ ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- ★ rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- ★ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- ★ vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- ★ porozumět slyšenému
- ★ projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- ★ vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- ★ vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují

- ★ porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- ★ spolupracovat s ostatními
- ★ adaptovat se na život ve školce, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školky i jejich běžných proměn
- ★ orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- ★ všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Svatý Martin

Cíle: Osvojení si schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem a posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním.

Činnosti:

- ❖ činnostmi nás provází Svätý Martin jako symbol lidského soucítění, vzájemné pomoci a úcty k druhému člověku
- ❖ činnosti k prožívání vzájemnosti a společenství, tepla v lidských vztazích- činnosti v kruhu kamarádů (vyšívání, plstění, tkaní, navlékání přírodnin – závěsné objekty, girlandy, koruny z listí), průsvity do okna z listí, výroba Martinských lucerniček a světýlek, péče o zahradu (chodníčky, hrabání listí, mulčování stromů)
- ❖ pochopení rozdílnosti lidských národů a kultur
- ❖ rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- ❖ básně a písně s motivem světla, luceren (Martin, svätý Martin, Už šíří se a fouká)
- ❖ pohádky s motivem dělení a obdarování
- ❖ Martinská slavnost- rozdělení se s žebřákem o Martinské rohlíčky, obřad zapalování luceren - darování a přijímání světýlka (darováním světla neubývá), dělení se o podkovy.

Očekávaný výstup:

- ★ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ★ vést rozhovor
- ★ domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- ★ chápat slovní vtip a humor
- ★ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- ★ zorganizovat hru
- ★ prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- ★ být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- ★ porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- ★ uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- ★ chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- ★ uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- ★ respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o cokoli
- ★ vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- ★ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi - zdravít, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví
- ★ chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- ★ mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích

Advent

Cíle: Vytvoření vztahu ke kultuře, umění a tradicím adventu a vánoc.

Činnosti:

- ❖ činnosti náročné na přesnost provedení vyžadující zvýšenou pozornost dětí a schopnost soustředit se, činnosti zaměřené na jemnou motoriku (výroba vánočních přání, papírových hvězd, andělů, slaměných řetězů a drobných dárků), odlévání svíček, pečení cukroví
- ❖ úklid jako nastolování pořádku a řádu ve věcech
- ❖ básně a písně s motivy přicházející zimy, adventu, později koledy (Ruce zimou zkřehly, Vrána nese novinu, Mrzne, mrzne a mrzne)
- ❖ pohádky s motivem očekávání, adventní příběhy (legenda o sv.Lucii, sv.Mikuláši..)
- ❖ slavnost adventní spirály

Očekávaný výstup:

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- porozumět slyšenému tzn.zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj
- učit se zpaměti krátké texty
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat představy pomocí různých výtvarných technik
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- rozhodovat o svých činnostech
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- zacházet šetrně s vlastními i cizími věcmi
- zvládat základní hudební dovednosti zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus
- mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí

Ptáci v zimní krajině

Cíle: Seznámení se s ptáky, kteří zůstali v zimní krajině, osvojení si poznatků o zimních i stěhovavých ptácích naší zahrady a České republiky

Činnosti:

- ❖ výroba krmítka, lojových koulí pozorování a poznávání zimních ptáků v našem okolí, poslech ptačího zpěvu, rozlišení ptáků stěhovavých a stálých
- ❖ barevné průsvity ptáků, vločky z hedvábného papíru
- ❖ výroba tříkrálových korun.
- ❖ básně a písně s motivem zimy (Sněží, sněží, mráz kolem běží, Kam se ježek v zimě schoval, Bude zima, bude mráz, Mráz rybníky zasklívá, Sněhuláček panáček)

- ❖ pohádky s perspektivou a pohledem na vlastní možnosti (Příběh o hvězdě a mudrcích, O dvanácti měsíčkách, Tři přadleny)
- ❖ slavnost Tří králů

Očekávaný výstup

- ★ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- ★ osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- ★ učit se nová slova a aktivně je používat
- ★ popsat situaci
- ★ rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- ★ sledovat očima zleva doprava
- ★ zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl
- ★ být citlivé ve vztahu k živým bytostem a k přírodě
- ★ spolupracovat s ostatními
- ★ dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- ★ zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami a knížkami
- ★ osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí
- ★ mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka
- ★ pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Masopust

Cíle: Sebevyjádření, seberealizace, rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, uvědomění si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví

Činnosti k prožitku:

- ❖ nastolení nálady dostatku, nasycení a radosti, podpora nápadů a experimentování, soutěžení, příprava na Masopust (výroba chřestidel a masek),
- ❖ Odlévání svíček- Hromniční svíčka, vyrábění papírových vran – symbol nekončící zimy.
- ❖ básně a písně s motivem zvířátek, masopustní písně (Běžela liška po ledu, Přiletěla vrána, To je zlaté posvícení, Jemine domine, Komáři se ženili, Vzal vrabeček na taneček sýkorku)
- ❖ pohádky s motivem hojnosti (O koblížkovi)
- ❖ slavnost Masopustní

Očekávaný výstup

- ★ koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ★ vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ★ pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- ★ rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- ★ mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- ★ učit se zpaměti krátké texty

- ★ chápat slovní vtip a humor
- ★ poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- ★ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- ★ vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- ★ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- ★ uvědomovat si své možnosti i limity
- ★ bránit se projevům násilí jiného dítěte
- ★ chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- ★ porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- ★ dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- ★ uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- ★ vnímat umělecké a kulturní podněty
- ★ vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

Půda

Cíle: Získání poznatků o půdě a kompostu, jejich organismech a významu pro lidskou společnost.

Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích.

Činnosti:

- ❖ práce s půdou: rytí, kypření, hnojení, příprava nových záhonů, zkoumání skladby kompostu a jejich obyvatel
- ❖ probouzení přírody – víl a skřítků (vyrábění květinových skřítků)
- ❖ básně a písně s motivem začátku jara a vzniku nového života (Ševelí ševelí tráva, Volám tě sluníčko, Semínko dobrý den, Otloukej se písťaličko, Nesemy Mařenu,)
- ❖ pohádky v nichž postavy procházejí utrpením, zakletím, začarováním, smrtí (Sedm kůzlátek, Červená Karkulka, Sněhurka, O sněžence)
- ❖ jarní slavnost- vynášení Morany. Spálení Morany symbolizuje vyhnání zimy, děti si následně přicházejí pro semínko (symbol nového života), které sázejí

Očekávaný výstup:

- ★ zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ★ zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- ★ formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- ★ poznat některá písmena a číslice
- ★ poznat napsané své jméno
- ★ chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- ★ chápat prostorové pojmy
- ★ chápat časové pojmy (dnes/zítra, ráno/večer, poledne/odpoledne, jaro/ léto/ podzim/ zima)
- ★ zachycovat a vyjadřovat své prožitky
- ★ přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- ★ uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého

- ★ chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- ★ chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Klíčení

Cíle: Získání poznatků o vývoji rostlin a jedlých plodin.

Činnosti:

- ❖ činnosti dodávající odvalu a sílu jako jsou jarní činnosti s dětmi na zahradě: klíčení semenek, setí trávy na zahradě školky, sázení vyklíčeného hrášku, fazolí, rajčat, cuket a dýní, sázení bylinek
- ❖ příprava na Velikonoční svátky: setí osení, výroba závěsů, pletení pomlázek, barvení vajíček
- ❖ pozorování vzniku nového života - mláďat na zahradě: ptáčat, kořat
- ❖ básně a písně s motivem mláďat: Zajíček v své jamce, Had leze z díry, Pásla ovečky, Kuřátko, Brouček, Vrby se nám zelenají
- ❖ pohádky (Živá voda, Král hadů)

Očekávaný výstup:

- ★ zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ★ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- ★ vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- ★ zvládat jednoduché pracovní úkony
- ★ zacházet s běžnými pracovními pomůckami
- ★ pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- ★ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- ★ přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- ★ být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě
- ★ těšit se z přírodních krás
- ★ dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování ve školce
- ★ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování
- ★ mít povědomí o širším přírodním prostředí
- ★ mít povědomí o významu životního prostředí
- ★ rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Růst

Cíle: rozvíjení elementárních poznatků o přírodě, vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou. Podpora zájmu o přírodu a její estetické hodnoty.

Činnosti:

- ❖ opakující se činnosti na zahradě díky nimž můžeme pozorovat a poznávat růst přírody (úprava záhonů, zalévání, pletí, pozorování hmyzu v půdě, sázení bylinek a zeleniny, vití věnců z pampelišek, domeček pro motýly- líhnutí motýlů, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček)

- ❖ básně a písně o jarním počasí a chování zvířat a rostlin (Prší prší, Volám tě sluníčko, Vozilo se na jaře, Ježek dupe po zahradě..)
- ❖ pohádky vyjadřující vnitřní sílu a odhodlání (Locika, Jabloňová panna)

Očekávaný výstup

- ★ mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- ★ poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- ★ chápat prostorové pojmy
- ★ myslet kreativně
- ★ být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě
- ★ těšit se z přírodních krás
- ★ dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování ve školce
- ★ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování
- ★ mít povědomí o širším přírodním prostředí
- ★ mít povědomí o významu životního prostředí
- ★ rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Živly

Cíle: Seznámení se se čtyřmi živly (oheň, vzduch, voda, země) jako základními složkami světa, získání elementárních znalostí o dění a významu okolního světa. Získání základních vědomostí o sběru a použití léčivých bylin vyskytujících se na zahradě školky a v jejím blízkém okolí.

Činnosti:

- ❖ sběr léčivých bylin, péče o zahradu a své okolí.
- ❖ Prožívání čtyř živlů: ohně – rozdělávání ohníčků, vaření na ohni, vody- koupání, běhání v dešti, bahýnko v pískovišti, pouštění lodiček, mokré plstění, země- práce s přírodninami (pletení trávky-panenky, lisování kytiček a vyrábění herbáře, práce s kůrou, klacíky- stavění domečků pro skřítky, ozvučná dřívka, písek-kuličkové dráhy, tunely), vzduch – vítr, bouřka, bubliny, peříčka, zvonkohra, papírový had, větrný pytel, závěsy a větrníky.
- ❖ Sv. Jan jako symbol zralosti a obratu – kvalitativní změny v přírodě i v nitru člověka (nejen já, ale i druzí), rozvíjení mezilidských vztahů s důrazem na rodinu, pocit bezpečí v rodinném kruhu.
- ❖ básně a písně s letní tematikou (Uvijeme věneček, Šnečku šnečku, Zlatá brána, Na tom Pražským mostě, Červený šátečku)
- ❖ pohádky o slunci, moci přírodních sil, vílách, čarování (Moc noci Svatojánské, Šípková Růženka, Hrnečku vař)
- ❖ svatojánská slavnost – protipól zimního slunovratu, sběr devatero bylin na čarovný čaj vařený na svatojánském ohni, rozloučení před prázdninami a rozloučení s předškoláky

Očekávaný výstup:

- ★ zvládat běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ★ umět zacházet s běžnými pomůckami, pracovním a výtvarným nářadím, rytmickými nástroji
- ★ umět naslouchat hudbě, zazpívat jednoduché melodie
- ★ zachytit a vyjádřit své prožitky uměleckými prostředky
- ★ vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky
- ★ řešit problémy, úkoly a situace
- ★ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

- ★ vnímat, co druhý potřebuje, umět respektovat a pomoci, rozumět běžným projevům emocí a nálad
- ★ chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi
- ★ umět požádat druhé o pomoc v nesnázích

6.3. Klíčové kompetence

Neučíme se je v integrovaném bloku, ale v součinnostech následujícího:

kompetence k učení

prostředím

- připraveným k rozvíjení kompetence
  - příroda – nacházení a samostatné posouvání hranic vlastních schopností, růst sebedůvěry, fyzikální, přírodovědné i umělecké pokusy
  - řízená činnost – jemné povzbuzování k tomu věci dokončovat, učení se trpělivosti
- bezpečné (fyzicky i psychicky) a přítom podnětné
- účastí na slavnostech a koloběhu přírody se děti učí mimochodem poznatky o našem světě i kultuře

přístupem průvodce

- vybízí děti k samostatnému řešení situací
- věcně, srozumitelně a pravdivě odpovídá na jejich dotazy
- vznik dotazů podporuje řízenou činností
- příkladem učí kritické myšlení, dokončování projektů, sebehodnocení i vzájemný feedback
- nechává prostor otevřený k učení, pozorování, objevování, zkoumání a experimentům

kompetence k řešení problémů

Když se dítě ocitne v situaci, která si žádá řešení (ať už je nespokojené, nebo chce experimentovat, ale neví jak na to), bývá nejprve povzbuzováno pedagogem k návrhům řešení své situace. Pokud je to potřeba, tak přidá nějaký návrh řešení i průvodce a jemně pobízí dítě, aby svou situaci vyhodnotilo a výsledek aplikovalo. Pak může vidět, jestli se mu podařilo situaci uspokojivě vyřešit (neboli “zkušenost se dělá zkušeností”) a dostává nabídku svůj názor sdílet.

komunikativní kompetence

pomocí příkladů

- při ranním kruhu se učíme každý měsíc nové básně a písně doprovázené pohybem
- jeden z našich programů se zabývá emocemi – při něm o nich diskutujeme, malujeme je, tančíme a zpíváme
- do školky dochází 1x týdně babička Dáša, která dětem čte při odpočinku – rádi se s ní setkávají – a tak si děti tříbí svou komunikaci na nepedagogovy
- informativní prostředky komunikace jsou v naší školce knihy, technologie v tomto věku nedoporučujeme na dobu delší než 10 minut denně

sociální a personální kompetence

Když se skupina nebo dítě ocitne v situaci, která si žádá řešení (ať už je nespokojena, nebo chce experimentovat, ale neví jak na to), tak její jednotliví členové bývají povzbuzováni k návrhům na řešení, pak pedagog moderuje diskusi o návrzích a nakonec se společně domluvíme na řešení, které následně aplikujeme. Tak mohou všichni vidět, jak se řešení osvědčilo a následně si to i sdělit.

Nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí bývají řešeny s pomocí průvodců – nejlépe když se podaří už v zárodku rozpoznat, jestli je to ještě hra, která se líbí všem, nebo už ne – tak z toho můžeme ještě hru, samozřejmě jinačí, co by se všem líbila, udělat. Když situace dospěla dál, řeší se to zprvu diskuzí a když se dohodneme na tom, jak to bylo, tak jsou ti, kdo udělali chybu, vedeni k tomu ji napravit.

Děti se učí ohleduplnosti příkladem je pedagog.

činnostní a občanské kompetence

Pravidla školky jsou začátkem školního roku s pomocí skřítky komunikována a živě diskutována s dětmi. Děti jsou vedeny k tomu, aby měly rády samy sebe i lidi kolem sebe a chovaly se ohleduplně.

průřezová témata

obilí, včelařství, život stromu, ptáci, emoce, řemeslo, koloběh vody, sv. Michael, sv. Martin, putování do Betléma, Tři králové, Hromnice, Masopust, Velikonoce

Příklady některých konkrétních činností k dosahování klíčových kompetencí:

lezení na strom

- učení se samostatnému posuzování vlastních schopností
- zlepšování hrubé motoriky
- zvyšování sebedůvěry

zpívání a říkadla v ranním kruhu

- cvičení se v rytmu a intonaci
- sladění pohybu s rytmem a hudbou
- sladění se s ostatními
- učení se z paměti krátkých textů
- umět používat jednoduché nástroje
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dech a tempo řeči

rozbíjení ledu

- zkoumání fyzikálních vlastností - tuhý vs. tekutý stav vody
- radost z experimentu - podpora radosti z učení
- reflexe experimentu - vyvozování poznatků

volná hra

- rozvíjení fantazie, tvořivosti, sebedůvěry a schopnosti spolupracovat

řízená činnost

- učení se trpělivosti a schopnosti věci dokončovat
- učení se schopnosti spolupracovat a při reflexi činnosti sdílení

problémové situace, která se týká jen jednotlivce

- učení se uklidnění, hledání řešení a výběru z nich
- umění nést zodpovědnost sám za sebe a schopnosti rozhodovat

problémová situace, která se týká skupiny

- učení se samostatného navrhování řešení a společného výběru z nich
- cvičení se ve verbalizaci, argumentaci, logice, schopnosti naslouchat a rozhodovat
- seznámení se s demokracií - hlasování
- umění nést zodpovědnost za druhé a respektu k nim

rozpočítávání

- schopnost přijmout danost
- radost z rytmizace

pobyt a práce na zahradě a pozorování přírody

- získávání znalostí o přírodě a ekologii, vztahu a respektu k přírodě

samostatné mytí nádobí

- rozvíjení hrubé motoriky a zvyšování sebevědomí
- rozvíjení samostatnosti a sebeobslužnosti

výtvarné aktivity

- rozvíjení jemné motoriky a fantazie
- možnost sebevyjádření
- vyjádření zážitků z prožitého

rituály - denní i celoroční

- radost z ukotvení se ve světě
- poznání a prožívání posvátného času
- poznání a respekt k tradicím
- rozvíjení duchovní dimenze člověka

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Pomocí autoevaluace pracujeme na průběžném vyhodnocování výsledků vlastní vzdělávací činnosti, podmínek pro práci i spokojenosti členů týmu naší školky. Dostáváme tak zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a získané informace nám současně slouží jako východisko pro další práci. V následujících evaluačních oblastech popisujeme nástroje evaluace a jejich využití.

7.1. Evaluace výchovně - vzdělávacího procesu

Nejčastější formou evaluace je **zápis do třídní knihy** LMŠ, který je záznamem o denních činnostech, zaměřuje se na řízenou činnost, ale i volnou hru, obsahuje informace o zásadních událostech ohledně skupiny dětí i o dětech individuálně. Zápis do třídní knihy má dvě části, první přehledovou sdílí pedagogové LMŠ na konci dne s rodiči, druhá část obsahující informace o jednotlivých dětech a podněty dovnitř pedagogického týmu je pouze interní.

Měsíční pedagogické plány, které jsou vytvářeny pedagogy LMŠ, jsou na pedagogických radách zpětně evaluovány. Evaluace slouží jako podklad pro tvorbu dalších programů, jak v průběhu roku, tak v průběhu dalších ročních cyklů.

Evaluace ŠVP probíhá na společné schůzce pedagogů na konci školního roku.

7.2. Pedagogická diagnostika

Cílem pedagogické diagnostiky je pozorování a zhodnocení vývoje dítěte s důrazem na jeho osobní spokojenost a rozvoj klíčových kompetencí, jeho zapojení do skupiny dětí a proces učení v podmínkách LMŠ Kuchyňka. V předškolním vzdělávání se hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte nezaměřujeme se na výkony, ani na srovnávání zdatnosti jednotlivých dětí mezi sebou. Soustředíme se na individuální rozvoj a osobní kompetenční pokroky u každého dítěte samostatně a ty dokumentujeme a vyhodnocujeme a dle toho také dále plánujeme vzdělávací činnosti zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí.

Pedagogická diagnostika probíhá:

- Průběžně formou pozorování během denních činností LMŠ, nejdůležitější poznatky jsou zaznamenávány do třídní knihy.
- Zhodnocením vývoje dětí, které je součástí každé pedagogické rady
- 2x ročně formou diagnostického formuláře vyplňovaného pedagogy LMŠ Kuchyňky během pozorovacího týdne (listopad, duben)

Rozhovor o dítěti:

- individuální setkání ředitelky LMŠ, průvodců a osob pečujících o dítě v rodinném prostředí.
- je uskutečňován na základě osobní dohody z podnětu průvodců nebo rodičů a doporučován rodičům jednou ročně.
- probíhá vždy bez přítomnosti dítěte a je o něm veden zápis.

Výstupem pedagogické diagnostiky je **doporučení pro práci s dítětem**, které je písemně uvedeno na konci diagnostického formuláře dítěte a je přístupné všem pedagogickým pracovníkům, kteří s dítětem pracují.

7.3. Evaluace a autoevaluace průvodců LMŠ

- **Autoevaluační dotazník** vyplňujeme dvakrát ročně na začátku a konci školního roku. Tento nástroj slouží k sebereflexi pedagogické osobnosti a práce a míry naplňování etického kodexu naší LMŠ. Zároveň tento dokument je podkladem pro poskytování a přijímání zpětných vazeb od kolegů v pedagogickém týmu a také pro strukturovaný rozhovor one to one mezi ředitelkou LMŠ a pedagogem.
- **Strukturovaný bilanční rozhovor** mezi průvodcem a ředitelkou LMŠ vedený dvakrát ročně v návaznosti na autoevaluaci
- **Supervizní setkání** slouží k posílení dobrých vztahů v týmu, nahlédnutí nedorozumnění a celkovému pročištění atmosféry.

7.4. Zpětná vazba k rodičům a směrem od rodičů

- O dění v LMŠ jsou rodiče informováni prostřednictvím zpravodajů.
- Evaluace provozních podmínek, programů a nastavení komunikace směrem k rodičům probíhá dvakrát ročně formou online **zpětnovazebních dotazníků**.
- Omezenější prostor je dáván rodičům v rámci běžného provozu, v rámci třídních schůzek probíhajících dvakrát do roka. V případě potřeby je s rodičem domluven termín individuální **konzultace**.

Návrhy na úpravu podmínek

: Obnovit zasílání zpravodaje rodičům ve školním roce 2023/2024.

: Napsat rodičům shrnutí a zpětnou vazbu na zpětnovazební dotazník.

7.5. Standardy kvality ALMŠ

Snahou LMŠ Kuchyňka je naplňovat standardy kvality Asociace lesních mateřských škol. Certifikace ALMŠ byla lesnímu klubu udělena v roce 2019. Jednou za tři roky probíhá recertifikaci, která je pro nás cenným zdrojem pro zhodnocení našeho vývoje.

7.6. Strategické plánování

Slouží pro připomínání a reflexi našich hodnot, vizí, strategických cílů a plánů. Strategické plánování probíhá na dvou úrovních v rámci LMŠ a také v rámci naší mateřské organizace AMPI.